

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Ec. Doina CABA,
Manager

Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani
Str. Arhimandrit Marchian nr.11, Botoșani -710211
e-mail : spital@spitalulmavromati.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 13.818...../...17.MAI.2023

RECOMANDAREA

Nr. 74 din 17, MAI, 2023

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în temeiul art. 16 alin. (l) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ca urmare a aspectelor semnalate în articolul intitulat: „*Birocrație pusă în calea unei iubiri ca-n filme*”, publicat la data de 11 aprilie 2023 de ziarul Monitorul de Botoșani, caz preluat în presa scrisă după ce a fost adus în atenția publicului la un post de televiziune (Antena1- SpyNews - „*Acces Direct. Doi părinți din Botoșani nu pot obține certificat de naștere pentru bebelușul lor de luni: "O măsură birocratică..."*” - publicat în data de 4 aprilie 2023).

Astfel, din cele relatate rezultau piedicile întâmpinate de doi părinți din Botoșani (tatăl român, iar mama peruană), disperați de faptul că nu puteau obține certificatul de naștere pentru copilul lor, care se născuse în urmă cu luni la Maternitatea Botoșani, din cauza faptului că unitatea sanitară refuza să le elibereze certificatul medical constatator al nașterii copilului.

În acest sens, se menționa faptul că tatăl a încercat de mai multe ori să obțină certificatul constatator al nașterii copilului de la Maternitatea Botoșani, însă unitatea sanitară a refuzat eliberarea acestui act medical, motivul invocat pentru refuzul eliberării certificatului constatator al nașterii părând a fi, din cele relatate de tatăl copilului, faptul că soția sa, Sofia, „*nu are trecut pe permisul de ședere în România numele lui*” . Așadar, se pare că ar fi vorba de măsuri birocratice pe care, deși spune că a încercat să le rezolve mergând să ceară ajutorul la diferite instituții ale statului, nimeni nu ar fi fost dispus să îl ajute să rezolve această problemă.”

Or, în lipsa certificatului medical constatator al nașterii nu poate fi eliberat nici certificatul de naștere al copilului, ceea ce echivalează practic cu lipsa identității copilului, având ca efect încălcarea mai multor drepturi ale acestuia întrucât, așa cum a subliniat tatăl

copilului: „...nu poate să îi facă vaccin, nu poate lua alocație, nu pot merge la privat...», elemente care indică posibile încălcări ale dreptului la ocrotirea sănătății, dar și ale altor drepturi de care este privat acest copil.

Pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează protecția copiilor și a tinerilor, precum și a dreptului la ocrotirea sănătății, statuate de art. 49 și art. 34 din Legea fundamentală, dar și a modului în care au fost respectate dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în acest caz Biroul teritorial Suceava a înaintat adrese către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani, precum și la Spitalul Județean de Urgență (SJU) „Mavromati” Botoșani.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, prin adresa nr. _____ confirmă veridicitatea cazului semnalat de mass-media, precizând că în data de _____ a fost eliberat părinților certificatul constatator al nașterii copilului lor, născut în urmă cu _____ luni, document necesar întocmirii certificatului de naștere. Din răspunsul remis de Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, prin adresa nr. _____, rezultă că minorul s-a născut la data de _____, precizându-se că nu s-a eliberat inițial certificatul constatator al nașterii întrucât tatăl copilului nu ar fi prezentat actele necesare prevăzute de legislația din România, fără a fi indicate însă, în mod concret, ce acte nu au fost prezentate și nici temeiul legal în baza căruia există o astfel de obligație în sarcina solicitantului.

De altfel, unitatea medicală subliniază în continuare că „în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul în care unul dintre părinți este cetățean străin, în vederea înregistrării nașterii, sunt necesare și pașaportul părintelui cetățean străin, precum și certificatul de căsătorie al părinților copilului, înregistrat în registrele de stare civilă române”. În data de 21.09.2022, deși tatăl nou-născutului s-a prezentat și a solicitat eliberarea certificatului medical constatator al nașterii pe baza unui certificat de căsătorie eliberat în Peru, care nu era tradus și nici transcris în limba română, nu i s-a eliberat certificatul solicitat, documentul fiindu-i remis abia în data de _____, după ce tatăl copilului ar fi prezentat permisul de ședere al soției eliberat de autoritățile din România (practic a doua zi după mediatizarea cazului la televiziune).

Respectarea principiului interesului superior al copilului, impune statului român, prin instituțiile și autoritățile sale, să acționeze cu diligență, urmărind respectarea și garantarea tuturor drepturilor copilului.

Potrivit dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, copilul are dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale, existând obligația de a fi înregistrat imediat după naștere, dată de la care are dreptul la un nume și dreptul de a dobândi o cetățenie, iar, în conformitate cu alin. (5) al acestui articol: „Dacă se constată că un copil este lipsit, în mod

ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea, instituțiile și autoritățile publice sunt obligate să ia de urgență toate măsurile necesare în vederea restabilirii identității copilului.”

În scopul realizării dreptului la identitate al nou-născutului, dispozițiile art. 11 din Legea nr. 272/2004 stabilesc următoarele:

„(1) **Certificatul medical constatator al nașterii**, atât pentru copilul născut viu, cât și pentru copilul născut mort, **se întocmește în termen de 24 de ore de la naștere.**

(2) **Răspunderea pentru îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat nașterea și medicului șef de secție.”**

De altfel, aceste obligații se regăsesc și în *Ordinul 359/2012¹ privind criteriile de înregistrare și declarare a nou-născutului*, emis de Ministerul Sănătății. În acest sens, potrivit art. 2 alin. (1), produsul de concepție născut viu **„va fi înregistrat ca nou-născut viu în registrul de nașteri al unității în care s-a produs nașterea, imediat** după expulzie, de către medicul de specialitate obstetrică-ginecologie care a asistat, a supravegheat sau a constatat nașterea, dacă vârsta gestațională este mai mare de 24 de săptămâni”, iar **certificatul medical constatator al nașterii va fi eliberat în termen de 24 de ore de la naștere, „pe formularul-tip, care va trebui să poarte număr de înregistrare, data completării, data certă a nașterii, sigiliul/ștampila unității sanitare emitente, semnătura și parafa medicului obstetrician care a asistat, a supravegheat sau a constatat nașterea”**, așa cum prevăd dispozițiile art. 9 din Ordinul nr. 359/2012.

Refuzul eliberării certificatului medical constatator al nașterii conduce la imposibilitatea înregistrării nașterii copilului, astfel încât există riscul ca acesta să nu se poată bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare pentru realizarea acestui drept, conferite de lege și nici să beneficieze de vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul acestuia până la împlinirea vârstei de un an, în vederea ocrotirii sănătății, obligatorii potrivit art. 46 alin. (6) din Legea nr. 272/2004, ceea ce aduce atingere dreptului constituțional la ocrotirea sănătății.

Astfel, deși termenul prevăzut pentru declararea și înregistrarea nașterii copilului – potrivit art. 29 alin. (1) lit. a) din Metodologia din 2011 cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare -, este de „30 de zile de la data nașterii, pentru copilul născut viu și aflat în viață”, în cazul copilului la care face referire mass-media în acest caz, părinții nu au putut respecta această obligație, întrucât nu li s-a eliberat certificatul medical

---

¹ Art.8 - Certificatul medical constatator al nașterii se eliberează în termen de 24 de ore de la naștere. Răspunderea pentru îndeplinirea acestei obligații revine medicului care a asistat, a supravegheat sau a constatat nașterea, iar când acesta nu își poate îndeplini obligațiile, medicului șef de secție obstetrică-ginecologie

constatator al nașterii de către unitatea sanitară unde a avut loc nașterea copilului. Or, acest document trebuie depus, potrivit art. 30 alin. (1) lit. a) din Metodologie, alături de alte acte, la ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor/primăriei unității administrativ-teritoriale în a căru/cărei rază s-a produs evenimentul, în vederea înregistrării nașterii și eliberării certificatului de naștere pentru copil.

Potrivit Legii nr. 119/1996 privind actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întocmirea actului de naștere se face ca urmare a unei declarații verbale a persoanelor prevăzute la art. 16² sau din oficiu, și a prezentării actului de identitate al mamei și al declarantului, a certificatului medical constatator al nașterii și, după caz, a certificatului de căsătorie al părinților, în fața ofițerului de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor/primăriei unității administrativ-teritoriale în a căru/cărei rază s-a produs evenimentul.

Analizând răspunsurile comunicate, raportat la normele legale în vigoare, incidente în acest caz, reținem următoarele **concluzii**:

1. medicul care a asistat, a supravegheat sau a constatat nașterea copilului, iar dacă acesta nu și-a putut îndeplini obligațiile, medicul șef de secție obstetrică-ginecologie din cadrul SJU Botoșani, avea obligația de a elibera certificatul medical constatator al nașterii în termen de 24 de ore de la naștere, obligație ce în acest caz nu a fost respectată, tergiversându-se întocmirea acestui act medical, de la data la care a avut loc nașterea – , până la eliberarea efectivă a certificatului medical constatator al nașterii, care a avut loc abia la data de

2. nu există niciun temei legal pentru refuzul eliberării certificatului medical constatator al nașterii și nu poate fi invocat niciun motiv pentru a întârzia eliberarea acestui act medical după termenul de 24 de ore de la nașterea copilului;

3. medicul din cadrul Secției Obstetrică-Ginecologie a Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, care asistat la nașterea copilului în cazul analizat, nu a cunoscut dispozițiile legale în vigoare privind obligația întocmirii certificatului medical constatator al nașterii în termen de 24 de ore de la naștere, existând indicii că nici ceilalți medici care își desfășoară activitatea în cadrul acestei secții, precum și medicul șef de secție obstetrică-ginecologie, nu cunosc dispozițiile art. 11 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nici prevederile Ordinului Ministerului Sănătății 359/2012 privind criteriile de înregistrare și declarare a nou-născutului, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 237 din 09.04.2012.

---

² Au obligația de a face declarația de naștere oricare dintre părinți, iar dacă, din diferite motive, nu o pot face, obligația declarării revine medicului, persoanelor care au fost de față la naștere, asistentului social sau, după caz, persoanei cu atribuții de asistență socială din unitatea sanitară în care a avut loc nașterea sau oricărei persoane care a luat cunoștință despre nașterea copilului.

Având în vedere argumentele prezentate, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

I. Managerul Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, unitate sanitară în cadrul căreia funcționează Secția Obstetrică-Ginecologie, în exercitarea atribuțiilor conferite în baza dispozițiilor art. 176 alin. (5) din Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilite prin contractul de management, în conformitate cu prevederile Ordinului 1384/2010 privind aprobarea modelului-cadru al contractului de management și a listei indicatorilor de performanță a activității managerului spitalului public:

va dispune măsurile corespunzătoare în vederea cunoașterii și respectării de către medicii care lucrează în Secția Obstetrică-Ginecologie a Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani a obligației ce le revine la nașterea copiilor, în sensul de a proceda la eliberarea certificatului medical constatator al nașterii în termen de 24 de ore de la naștere, obligație ce incumbă medicului care a asistat, a supravegheat sau a constatat nașterea, iar când acesta nu își poate îndeplini obligațiile, medicului șef de secție obstetrică-ginecologie, în conformitate cu dispozițiile art. 11 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului Ministerului Sănătății 359/2012 privind criteriile de înregistrare și declarare a nou-născutului.

II. Managerul Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Suceava, în termen de 30 de zile, comunicând în scris măsurile dispuse cu privire la însușirea Recomandării.

AVOCATUL POPORULUI,

RENATE WEBER

București, mai 2023

